radinių nerasta. Galbūt kapinynas buvo kitame Kruojos krante, ten, kur ir senovės gyvenvietė.

Arūnas Strazdas

Survey along Panevėžys–Šiauliai gas pipeline

In 1997 a survey along Panevėžys–Šiauliai gas pipeline, that passes through Panevėžys, Pakruojis and Šiauliai districts, revealed a few new archeological objects. In the village of Rimiškiai the findings included a stone with a point-base basin and another stone with a circle, a cut line and a hole as well as a coin finding from the 17th century. In the village of Jomantoniai there was exposed an ancient grave from the 17th century, while in the village of Vismantai there was observed a destroyed cemetery. The examination of the village of Tirkšlioniai produced the estate with manor house site from the 17th–20th centuries; in the villages of Kėbliai and Norušaičiai settlements from the 1st millennium were noted.

Egidijus Šatavičius

Nauji paminklai Rytų Lietuvoje

1996–1997 m. KPC vykdant archeologinius tyrinėjimus įvairiose Rytų Lietuvos vietose surasta ir keletas naujų archeologijos paminklų.

Rėkučių 3-oji akmens amžiaus stovykla ir gyvenvietė (Švenčionių raj., Švenčionėlių s-ja) yra 900 m į PR nuo Vilniaus–Daugpilio geležinkelio, 300 m į Š nuo Kretuono ežero, per 100 m į V nuo Rėkučių 2-osios akmens amžiaus gyvenvietės, trečiosios viršsalpinės terasos pakraštyje. Gyvenvietė užima 100x80 m dydžio plotą. Po 20 cm storio armeniu yra išlikęs plonas kultūrinio sluoksnio apatinis horizontas. Gyvenvietėje surinkta apie 300 įvairiausių titnaginių radinių, kurie skiriami 2 laikotarpiams – ankstyvajam mezolitui ir neolito pirmajai pusei.

Reškutėnų akmens amžiaus gyvenvietė (Švenčionių raj., Švenčionėlių s-ja) yra per 150 m į P nuo Reškutėnų (Kretuono ež.) 1-osios akmens amžiaus gyvenvietės (AR 1595), į R nuo Kretuono ežero, žemoje pievoje,

ant neaukšto, bet plataus pakrantės pylimo. Gyvenvietė užima 100x100 m dydžio plotą. Centrinėje paminklo dalyje iškastame šurfe aptiktas iki 40 cm storio labai intensyvus kultūrinis sluoksnis su gausybe titnaginių radinių, puodų šukėmis ir kaulais. Gyvenvietė datuojama neolito antrąja puse ir priskiriama Narvos kultūrai.

Pakretuonės pilkapynas (Švenčionių raj., Švenčionėlių s-ja) yra apie 2 km į ŠR nuo Šakališkių–Murmų kelio pervažos per Vilniaus–Daugpilio geležinkelį, 500 m į V nuo Kretuono ežero, 300 m į ŠV nuo minėto geležinkelio, Pakretuonės miške. Pilkapyne yra 2 gerai išlikusių pilkapių sampilai, vienas nuo kito nutolę per 70 m.

Katros 5-oji akmens amžiaus gyvenvietė (Varėnos raj., Kaniavos s-ja) yra 1,2 km į ŠR nuo tilto per Katrą, prie jos dešiniojo kranto esančioje didelėje saloje. Gyvenvietė užima 800x300 m dydžio plotą tarp Katros pelkės ir elektros perdavimo linijos. PV nuo Katros 1-osios senovės gyvenvietės (A 44) ją skiria platoka pelkėta loma. Iškastuose šurfuose aptiktas iki 40 cm storio kultūrinis sluoksnis su titnaginiais radiniais; jie datuojami neolito antrąja puse.

Katros 6-oji akmens amžiaus gyvenvietė (Varėnos raj., Kaniavos s-ja) yra 1,4 km į PV nuo Katros pralaidos Krokšlio–Paramelio kelyje, 1,8 km į ŠR nuo tilto per Katrą, prie jos dešiniojo kranto esančioje pailgoje (Š–P kryptimi) saloje, per 50 m į PR nuo elektros perdavimo linijos, į ŠR nuo Katros 5-osios akmens amžiaus gyvenvietės. Gyvenvietė yra 400x300 m dydžio. Keliuose iškastuose šurfuose aptiktas 30–40 cm storio kultūrinis sluoksnis su titnaginiais radiniais ir keramika. Radiniai datuojami viduriniu neolitu.

Paramelio 1-oji akmens amžiaus stovykla (Varėnos raj., Kaniavos s-ja) yra 90 m į Š nuo Katros pralaidos Krokšlio–Paramelio kelyje, į R nuo šio kelio, masyvioje saloje prie Katros dešiniojo kranto, abipus senojo kelio į Krokšlį. Gyvenvietės Š dalis sunaikinta karjero. Įvairiose gyvenvietės vietose iškastuose šurfuose aptiktas iki 50 cm storio kultūrinis sluoksnis su titnaginiais radiniais; jie datuojami mezolito laikotarpiu.

Be to, patikslintos keleto paminklų teritorijos. Kretuonėlės (Žeimenio ežero) 1-osios (AR 1590) ir 2-osios (AR 1743) akmens amžiaus gyvenvietės sujungtos į vieną, nes tarp jų aptiktas kultūrinis sluoksnis. Praplėstos

Rėkučių 1-osios (AR 1758) ir 2-osios (AR 1757), Reškutėnų (Kretuonykščio ežero) (AR 1753) akmens amžiaus gyvenviečių bei Papiškės (AR 1768) ir Akmeniškių (AR 1589) pilkapynų teritorijos (Švenčionių ir Ignalinos raj.). Atlikus žvalgomuosius tyrinėjimus gerokai padidėjo ir Katros 1-osios (A 44) bei 2-osios (A 45) senovės gyvenviečių (Varėnos raj.) teritorijos.

Egidijus Šatavičius

New monuments in east Lithuania

In 1996–1997 in Švenčionys and Varėna districts LCCH observed 5 new Stone Age settlements, 1 barrow cemetery; as well as set precise boundaries of some known archeological monuments.

Vykintas Vaitkevičius

Mitologinių ir sakralinių objektų žvalgymai 1996–1997 metais

1996–1997 m. LII tęsė mitologijos ir sakralinių objektų (senojo tikėjimo šventviečių) žvalgymus įvairiuose Lietuvos rajonuose (žr. *ATL 1994 ir 1995 metais,* V., 1996, p. 337–342). Stengtasi surinkti papildomų duomenų apie žinomus mitologijos bei sakralinius objektus, fiksuoti su jais susijusius papročius, tikėjimus, padavimus, lokalizuoti įvairiuose šaltiniuose paminėtas dar neaptiktas šventvietes.

Žvalgyti ir surinkti duomenys apie mažai žinomus šventuosius **vandenis**: *Šventupius* Kauno raj., prie Babtų s-jos Vareikonių k. (dešinysis Nevėžio intakas), Čekiškės s-jos Mikliūnų k. (dešinysis Lašišos intakas), Lapių s-jos Andruškonių k. (dešinysis Neries intakas), taip pat Žemygalos k. (Raseinių raj. ir s-ja) (dešinysis Dubysos intakas); *Alkupius* Jonavos raj., Upninkų s-jos Padaigų k. (dešinysis Neries intakas), Vilkijos–Babtų s-joje, Kauno raj. (dešinysis Striūnos intakas), Perkūniškės–Kengų k., Raseinių raj. ir s-joje (dešinysis Dubysos intakas), prie Juškaičių k., Tau-